

496
T85

F. A. TUPICBN da A. P. TUPICBNA

BUKVAR

GRAMOTA SKOLAEZ PONDA

OKRIZDAT — 1935 — KUDBMKAR

Ф. А. ТУРИБЪН да А. Р. ТУРИБЪНА

BUKVAR

GRAMOTA SKOLAEZ PONDA

Vištalis lezнь
Komi okruglən oțir velətan jukət

Редактор *С. Грибанов*
Тех. редактор *С. Грибанов*
Корректор *Н. Спорова*

Окрит № 179.	Заказ № 920.	Тираж 6000 экз.
Сдано в набор 10/VII-35 г.	Подписано к печати 5/VIII-35 г.	Формат
бумаги 62X94 ¹ / ₁₆ .		Печатных листов 4.

п. Кудымкар тип. Кудымкарского Кустового объединения „Свердполиграфтреста“

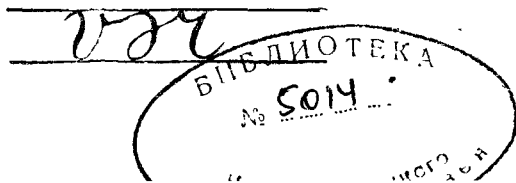

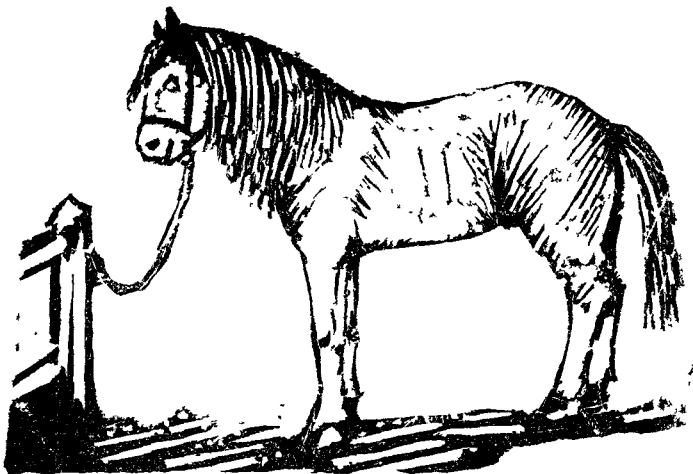
v ə r

v ə r

vər

v v v ə ə ə r r r

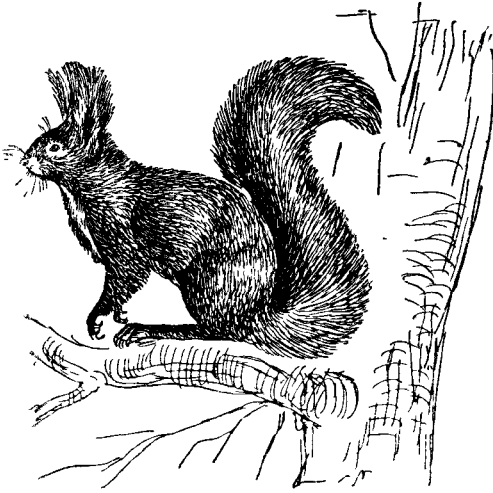
V ə v

V ə v

V ə v

Vər. Vəv. Ər.

v v v v ə ə ə ə
Vər. Ər.

U r

u | r

u

Ur. Uv. Ru.

U U u u u R R
Ur. Uv. Ru.

ur

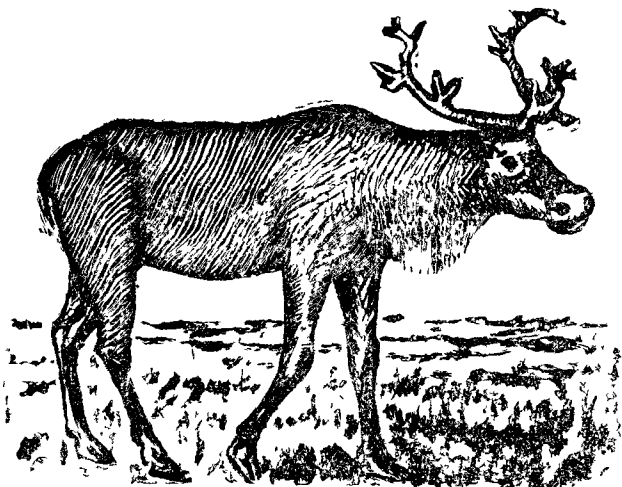
ur

vər

uv

ər

vəv

K ə r

k | ə | r

k

Kər. Kəv. Kək. Ku.

Kk
Kər. Kəv. Kək. Ku.

kər

kək

ru

ur

vər

kəv

ku

ru

К ь г

к ь г

ь

Кьг

Кьг. Кьв. Вьв.

Кьк кьг.

вв

Кьк кьг. Кьв

кьг

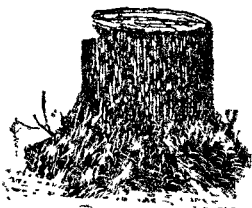
кьв

кəв

кəг

кьк

вəв

М ь г

т ь г

т

Мьг

Мьг. Әт. Му.

Кьтәг. Кьгьт.

т т

Мьг. Әт. Му.

т ь г	ә г	и г	т и
к ь г	ә т	и т	г и

R a k a

r a k a

a

Raka

Raka. Rama. Rak.

Mak. Kar.

A a

Raka. Rama. Ar

raka

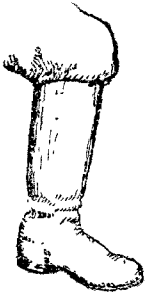
rak

kar

rama

mak

kyr

К о к

к о к

о

Кыг көкә тыг.

Рака көкә му.

Кәк кәкә.

о о

Рака көкә му

көк

көр

урок

кәк

кар

күрок

Н Ъ V

п ъ v

п

Нv мунə vərə.

Vərə мунə Makar.

N n

Nv мунə vərə.

пv

пr

vп

an

кv

kr

vp

ən

K e r

k e r

e

Kar korə ker.

Munam vərə.

Vəryn keram una ker.

Е е

Vəryn keram ker.

ker

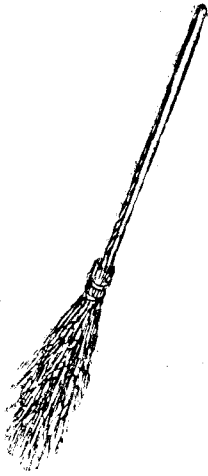
ar

кырым

kər

ər

кəрым

R o s

r | o | s

s

Ros

Vonə kerə ros.

Me kera susa.

S s

Vonə kerə ros. Susa.

ros

məs

susa

ras

mus

kosa

o s

o	s
---	---

s

Os munə noraə.

Vəryn una os.

Os munə noraə. For.

kəs

os

sor

som

kəs

mos

sur

sum

T a r

t a r

t

Arən una tar.

Tarʙs una vərʙn.

Vəras em ur, os.

It

Taro una tar, utka.

Sura muns uvarno.

tar

tr

tar

tr

sar

sr

tor

sr

K i

k i

i

Mort ki vьna—

Una vermə kernь.

Una kiən una i keran.

Fi
Una kism una i keran.

ki	ti	ti	turi
vi	mi	tb	vuri

P i m i

p i m i

p

Pasa kockn pimi.

Pimian tavnas sonbt.

Mi kerim una pimi.

Sp

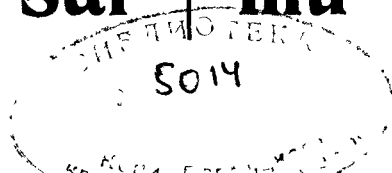
Pimian tavnas sonbt.

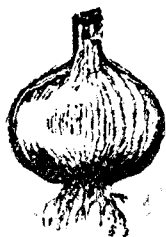
Pasa
kasa

par
sar

pu
mu

pon
von

L u k

l u k

l

Luk kolə una.

Tavo lukʙs tʙrmas.

Tavo kerim una luksə.

Kerim una kartov i

morkov.

*~~L l~~
Kerim luk Lukʙs kolə*

luk

lok

turun

puk

kok

vurun

K ə z

k | ə | z

z

Kəz.

Keralim kəzzez. Zaptim
təvnas pes.

Kəzys zev una vəras.

Zakar pərətis kuim kəz.

Zonyś uvsə əktis.

Handwritten text on ruled lines:
Kəz zaptim ker. pes.
Prestam una kəz.

P o z u m

p o z u m

z u m

z

Pozuma vər.

Zakar pərətis kəz

pozum.

Ivan kəskə pozumsə.

Karlə kolə pozum ker.

Карън керəнь масина.

zz

Иван керəнь поз, поз,
поз, позан.

Ми вəр запан план
тəртим. Дни колə колəтнə.

Zaptam vər.

**Una vər zaptim tavo.
Plansə mi tırtim.**

**Vərsə petkətəmə Kama
va vylə. Una petkətəнь i
Kama vozzez vylə.**

**Tuľsnas mi munam vər
kylətnь.**

Vərys munə karə.

Ç e r

ç | e | r

ç

Mikit, çertə kesib. Talun
una pərətəm vər. Çorut
pusə keravn̄ kolə leçyt
çerən.

Tən una vər keralisə.
Una vər petkətisə, v̄lȳn
çukərə teçisə.

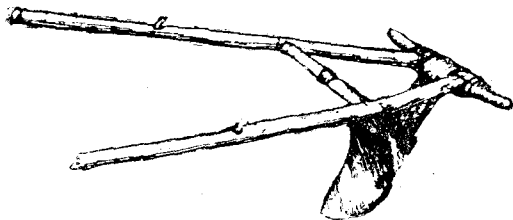
ç ç

*İsən çama stik çerən
on ker. Kolə stuv̄.*

çerok
çerok

maçok
saçok

çapki
tapki

G ə r

g ə r

g

Əni vaz gər çapkisə.
Gərəny plugən.

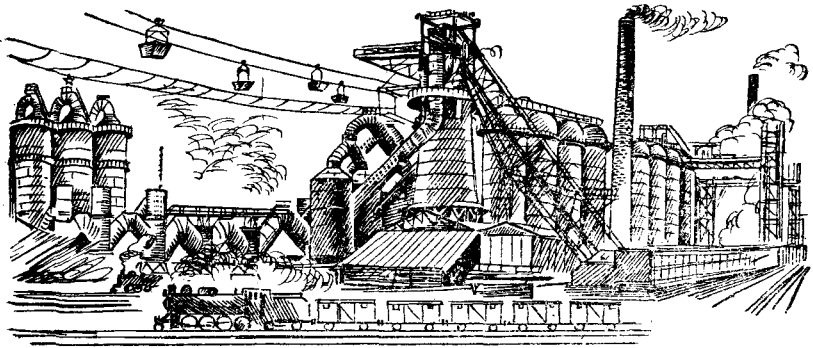
Traktor gərə i vit plugən.
Traktor otən gərə.
Lunnas vermə gərny una
gektar.

Traktorı çoza omən
okrugət kutas gərny.

g g

Gərsə vəzis plug

Loymis taro una zər

Z a v o d

za | vod |

v | o | d |

d |

Zavodın kerənbə masinaez. Əni kolə una masina: vıندان, tələtçan, vartan da una mədik masinaez.

Vaz kadə ez vəv masina, vəli ətik vaz gər.

Zavodın kerənbə una mədik tovar.

Z d

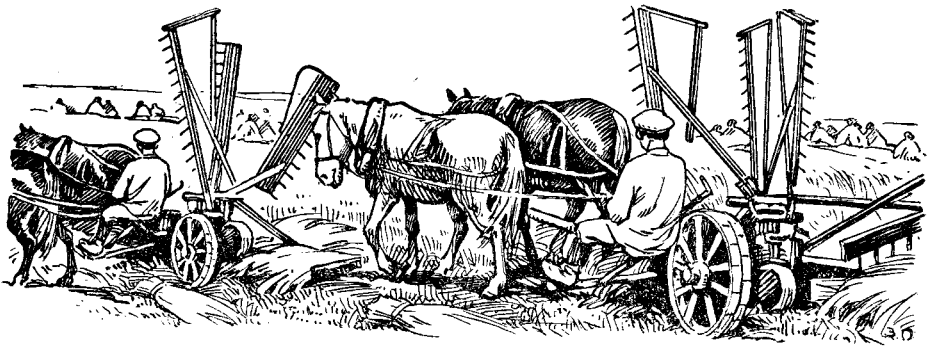
Zavod kerə masinaez
Zavod otsals posadls

god
rod

dor
dər

sondi
sogdi

kud
zud

K o l x o z

kol | xoz

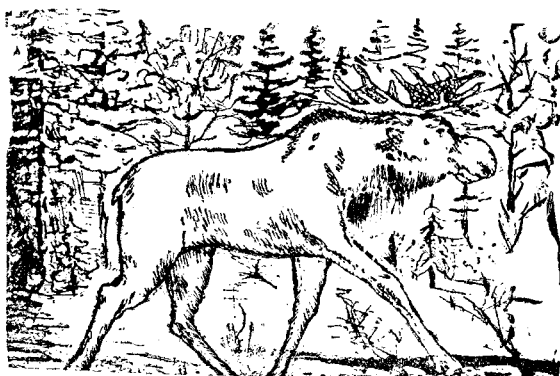
x | o | z

x

Mezatəm kolxoz musə çarlaən
çoza en vundь. Estən koləнь masi-
naez. Vundan masina lunnas vundə
vit ga.

Kolxozzez stroitəнь vikeran za-
voddez. Zavoddes visə una kerəнь
gosudarstvolə.

Kx
Kolxozon una von.
Kolxozon una mu, una
zar, id da sogdi Pe-
ram kolxozs, sodtam von.

L o ş

l | o | ş

ş

Loş olə vərən. Komi okrugın loş-
şes una eməş.

Veş izvodavny loşşə oz kov. Aş
södəny. Nyliş poləny ossez. Kytən
olə loş, setən oz ov os.

Loşşez oləny ətləyn unaən. Təv-
nas loşşs əktə turunsə lym uvtiş.
Korbtanas kustə lyməsə.

Loş
Kobxor kostə şu kobk-
das vələn.

paş
pas

şur
sur

şor
sor

şv
şbv

Ņ a ņ

Ņ | a | ņ

Ņ

Tavo sogmis una ņaņ. Ņaņzaptan plan tьrtim perьta.

Tavo kolhozьn una ņaņ. Eməş una i mədik produktaez: kartov, kapusta, morkov, luk, ogureç.

Pondam peşьnь supьta tьrtнь i vєrzaptan plan.

Tavo pondis kьnьnь lьmtəg. Ņurres pьdьna kьnmisə.

Ņ ņ

*Udarnica Maņa sedtis
una ņaņ. Fortam bodson
ņaņ, zaptan plan.*

ņar

ņьv

paņ

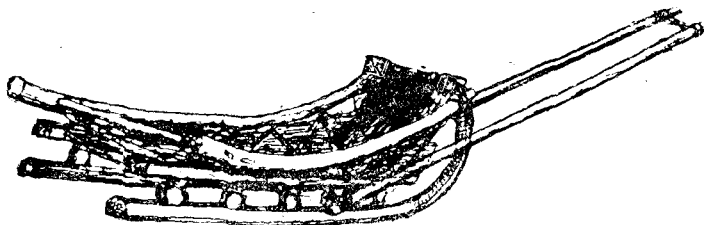
guņa

nar

ньv

pan

guna

D o d

d | o | d

d

Dađ Makşim kerə vitət dod.

— Kovşas kernь esə dasvit dod, sek menam zadañņoьs tьras, — viştalis dađ Makşim.

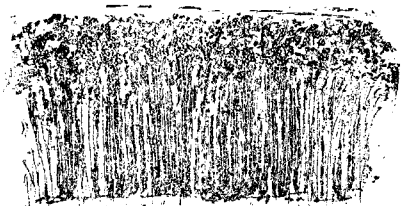
Kolxoz tavo mədə kernь una dodşə. Loktan gozumə kovşas zaptьnь poloz pu. Kəstьnь polozzez.

Əni dodşə kolə kernь ңe vazşa kodə. Ne ətik ңinən kərtavnь. Kolə kərtən dornь.

D d

Udarnik Demid loьts
vəşan, ңes dodşm.

dad	dod	sađ
dađ	rod	sad

Л о н

Л | о | н

Л

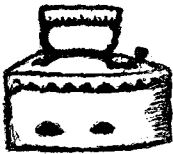
Komi okrugyn eməş lon zavoddez. Əni
lon sə mi una vəditam. Нәйтнъ, рьркәтнъ
киән әддән шәкът да i on vermь сьмдасә.

Mi vəvdim tavo lon sə askadə, i lon ьs
тылашәmnas sogmis.

Udarnik Lova loktis kurssez vьliş da
kuzis inđәtнъ lon vəditәmsә. A komsomo-
leç Kola lьddәtәm knigais, kolә-pә lon-
sә kәtәtнъ vaьn, a ңe vəvdнъ. Sek lon ьs
çoçkomzьk da ozzьk or sьlән sibs.

Kolhoz pravleņņo inđis udarniça Vaļa-
әs Kudьmkarә viļ knigaezla lon vəditәmiş.

24
*Kolhoz şetatis udarni-
caezls premiaez: kinls
sal, kinls nanka, a
kinls i koşinka.*

U t u g

u | t | u | g

t

Uţugən volkətəny paşkəm. Vaz kadə komi iŋka ez tədly uţugsə. Sylan vəli ətik katavka.

Uţugys əddən kolan tor. Uţugnas volkətan paşkəm, paşkəmys loə çoçkomzbyk da şviţţalan.

Əni una kolxoźnik keruyn em uţug.

Kolə tədny, mymda sontyny uţugsə. Əddən kałitan, sek paşkəmys volkətikas sotças.

Uţugsə kerəny çuguniş zavodyn. Zavoddes əni una kerəny uţuggezsa.

U t

Uţug kerəny çuguniş

vot

top

kolə

vət

vot

top

kolə

vət

Gazet

g | a | z | e | t

z | e | t

z

Pukalə kolxozniça Zina, İddətə gazet.
Nevazın Zina pondis velətçınb ııkpunktın,
a zagənik kuzə-ni İddətınb. Pantaşis kuz
şornikuza. Şizim kın nəlki şornikuzaas.
Ətrıriş İddətis, dumıs keris, oz vezərt.
Məd ıriş, tozə ez vermb vezərtınb. Sek
Zina İektis velətçiş nıv Kaťa dınə da suis:

— Na, Kaťa, İddət, me kınza.

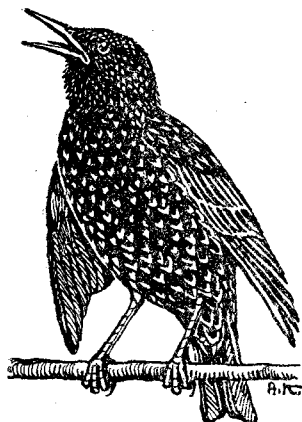
Kaťa perıta İddətis:

„Petra Zinko kınzə kulaklış, naçkılıs
aşıis məssə“.

Nekər oz kov kınzınb kulaklış.

*Zina İddətə gazet.
Kolxoznik, en vınst
kulak məssə tənə vıstınb.*

taz	maz	roz	raz
kaz	paz	roz	raz

Ş ə d k a j

ş | ə | d | k | a | j | j |

Uməla mijə dəzirajtam kajəs. Çeşadəs ne soça zugdənb kajliş pozsə. Ogə dumajtə, mьmda polza kerə kajbs.

Kajtəg nem oz vermь una sogmьnb. Omən şojas gag. Mukəd kajbs nem uməlsə oz ker, toko ətik gag əktə.

Kin oz təd şədkajəs? Sija ed luntьr gag vajalə. A kər petasə pijannes pozşis, pomeçən roznitçənb muez pašta, əktənb şakəj gagsə.

J. J.

*Mijan kolxoz oştis jastli
çeladəs mamnubstəg oz
ponda koskasnb natən*

Вавъв

Рѣтнас велѣтчиш Рѣта куталис капуста
вѣлиш una вавъв. Рѣртис ниѣ керкуѣ да
мѣѣчалис мамѣслѣ.

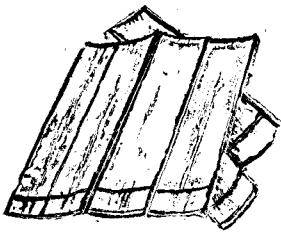
Мамѣс оjnитис да suis:

— Мѣла те ниѣ куталин? Ниѣа ed jen
вавѣвѣвез...

— Jen вавѣв тенѣт. Eta medvrednѣj
капуста пonda. Сѣѣа пукѣѣа капуста лис вѣлѣ
да теѣѣа колѣттез. Ѧтик вавѣвѣс vermѣа vaj-
нѣ una ѣurs колѣт. Vot enѣѣа колѣттезиш i
sogmѣнѣ pervo posнѣтѣк gagokkez, kѣd-
ниѣа lun i oj ѣojѣнѣ. Сѣвѣрѣн катѣтѣѣнѣ
пукѣа да рѣрѣнѣ муѣа. Муас i тѣвѣѣнѣ.
Тулѣснас вѣра сеѣ sogmѣ вавѣв. Eta ва-
вѣвѣкѣт колѣа вѣра пѣсѣнѣ.

B b

*Beregits karcjje ka-
pusta gag sogja*

Zavvez

To i zavvez gotovəş. Pozə əktъnъ वोष्का.
Kin vermas vištavnъ, medvъ озъык mi-
jan komiez kolasъn kerisə वोष्काез? Əni va-
zarə petkətənъ, kəda te vьiə vizətə, sijə i वोष्.

Em natodil artel Kuvabъn, kьtən kerənъ
воष्каезsə. Netoko as pondaiş keram, no i
pondam petkətənъ okrug saјə.

Eməş artellez — natodil okrug saјə vuza-
ləm ponda kerənъ zavvez. Ozъыk şo mijə
dumajtlim, kьz-zə kəstənъ zavvezsə? Əni
netoko zavvez, neļki वोष्каез keram. A kə-
nəs, vedra јьliş nem vaitnъ.

З з

Колхоз кезе бир кезесөн.
Кезан кад кезе мије
готовəş: кезе сортуитам.
вəвез socəstim, pluq-
pin, a da кезан масинал
лəstмəş.

363

Ləŋ talun lunb̄s. Va vevdər̄n̄ una v̄d̄
 çuzəma levalan gag. A z̄bz̄ez etalə i radəş.
 Vizgənb̄ ətmədərə levalənb̄, berşa gagsə
 kotalənb̄.

Ləş̄ta nija musə p̄rətləmaş. Mukəd viş-
 talas, etija-pə ɳe z̄bz̄lən üz̄s, a s̄rrezlən.
 A ti vizətə matışanz̄yk, k̄yt nija p̄rətləmaş:
 va viz vevdərət, k̄ytçə vās ɳz̄dikas ɳekər
 avu kajləma. Tədənb̄ nija, ɳekər vās oz̄
 kaj n̄ d̄bn̄əz, çz vət̄ nija.

33

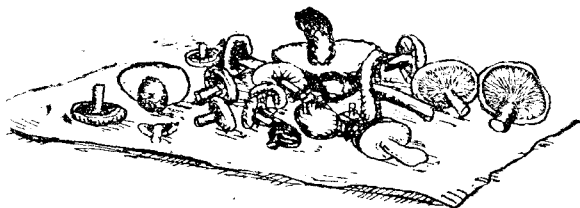
*Tavo mijan kolxoz se-
 nokossə jestətis vit
 lunən ozzək. Kolxoznik
 kez uzalissə udarnəja*

Viz vьlyп

Şarşən-bərşən ləzzezən, noldassa una
mortən sьrgəпь љia turunsə kolxoзnikkez.
Dolьt ətlasa ızьп, ətamədsə əzzətə.

To medozьп muniş petis vadorəz. Veş-
kətçis, nəzzəvtis va vevdərsə da vьdənlə
kьləmən gorətis:

—Oj, oj, talun zьzьs mьmda. Gərdzəпь
levaləпь, rьtsə gazətəпь.

Єak

No tavo i gozum vəli! Єakьs mьmda pe-
talis. Da ed vur єak, kədija jeeə petlə: məs
griб. Loktan mukəd kəz uvtə, dak nija, kьz
kolxoзnikkez postəť dorьп, ləzzezən-ləzzez-
zən, kьkdasən, kuimdasən suvtəmaş. Gaza
i єakjavпь. Kьəvtan kьk-kuim kəzjainok
i dozjat tenat tьr.

Ави uməľ təvkezə kernь єak zapas. Ət-
lasa stolovəjьп єakьs una şojan vezə pь-
zan vьlas: єakjasьd, studəп, peľnaп.

A vot vərtəminnezьп єaksə pondəпь və-
đitпь ogorodeçьп, kьz karçəs-zə. Vəđitəпь

meddona sorttez—sampiņņon. Etija eakъs
 aslas pātēsān medbur eak. Mijan sija sizzā
 vьdmā nazomainnezьn, šādmušina tu vьlьn
 saddezьn. Mijan sijā oz šojā, suānъ kuļbu-
 kān. A sija abu kuļbuk: meddona da medkā-
 ra eak.

Jualā agronomliš, kьeām sampiņņonъs,
 da pondā vādītъn. Veš mijan šād mušina-
 ezas peeār vьdmā.

Sampiņņon kolhozņej stolovējъn šetas
 bur šojan.

€ €

€akolān pētis eon. €ak,

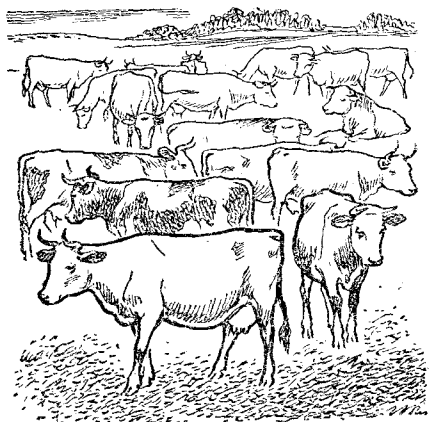
poe, eae, kbe, eon.

Ferma

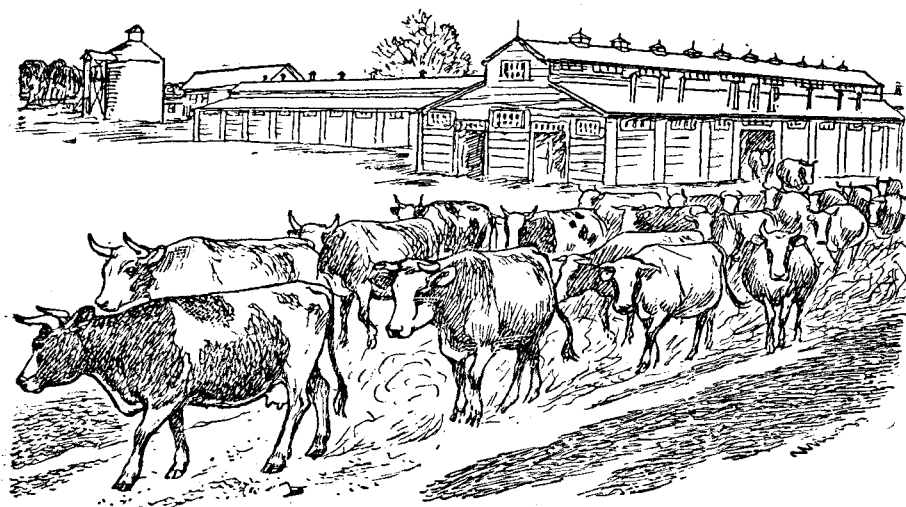
Me talun vāli Ku-
 dьmkaгьn. Aззьli va-
 zariš, kuim kolhoz
 vajāmaš kāņāssezān
 vuzavъnъ visā. Me
 juāši, kьz enija kol-
 hozzezьn uzalānъ
 fermaes.

Vuzališ kolhozņik
 vištalis:

—Mijan fermaɣs məjmu-ŋi vuzalis vişə. Jukalim i kolxoɣnikkez kolasɣn. Mukəɣɣslə dənziş das kilogramən.

Mijə bura şleditam məş gəgər. Mijə jona peşşam i məssə burşətəmbn. Ferma mijan uzalə vit vo. Məş tabunsə zɣnɣşşə unazɣk-ŋi mijə vezim burzɣk rod vɣlə, jəla rod vɣlə.

Bura mi şleditam i kukaŋ vɣdtəmbn, medvɣ uçətşan kukaŋɣslən zoramisə jəv sogmətan organnez.

F

Mijan kolxoɣon em

məş vɣditan ferma.

Toɣstan fermaɣssə.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Съфраз

Estən peçatajtəməş съфраз әтикшаң да dasəз.

Мьј setəəm съфра?

Съфранас сушә льдлән пас.

Льддам әкмьс центнер. Әкмьссә pas-
jaləнь setəəm съфраән—9.

Гизә съфра dasvit, кькdas.

Гизә съфраән, кьньм центнер куимшо
kilogramьн.

Мижан колхозьс наңсә кооперациалә вуза-
лис vitшо центнер.

Льддънь веләтчикә, веләтам i съфраз.

Гизә съфразлиш һимmez:

Әтик, кьк, куим, һол, vit, kvaт, шизим,
кькjamьс, әкмьс, das, dasәтик, daskьк,
daskuим.

Сс

Веләтам съфраз.

Съфразьс колс тәднә.

Feņa likpunktyn

Loktis gortə Feņa. Spokoj oz azyb. Oz vermь onməşşynь. Ətik дума sylə juras pukşis: oz vermь vьdəs juras voşnь, mьj vaitənь sobraņņo vьln. Vunə una. Někьz oz roz vьdəs tədvnьln viznь.

Sulav, kutça i me gramota verdə. Əni ne ozza kad: uçətşañ on velətçь, tak tenьt siz i kuvnь!? Resitis Feņa kutçьnь velətçьnь. Dərevņañn vəli likpunkt. Munis Feņa. Vetlə lun, vetləkkьk. Velətişviştalə, mьj seteəm gramota da kьz kolə velətçьnь. Feņa vьd kьvsə jurə voştə, nem vokə oz lez. Kuim rьt vərti açьs Feņa jualə velətişliş, çoza-ja pondasə velətnь lьddьnь da giznь. Loktis i sija kad. Feņa nьlaləmən vьd viştaləm kьvsə velətişliş kьvzə. Pondisə mьççavnь bukvaез. Feņa vьdəs jurə puktə. Gortə munikə ispotkaas çunnas gizə bukvaез: „v“ „ə“ „r“ „vər“.

Feña — gramotnəj.

Рѣт. Сонди сажэвтѣис. Рукалэнь інкаез этик керку вокьн керрез вьльн. Товкуйтэнь, кін мьмда узалис талун. Feña лезчэ вьлишаң, ви керан заводшаң. Goz vedraэн kajэтэм заводэ јэв. Інкаез вештэ локтэм вэргьн, вьдэnnьс этик әмиш горэтѣисэ:

— Feña, novdu, вэра мьjkэ льддэтин? Рукшь, виштаьс.

Feña јут ета вьлэ. Рукшис інкаез вокэ да pondis вишташнь, кьз тэн рьтнас льддэ-тэм вьдса книгаок карч вэдитэм јьлиш. Мьм-да да кьеэм урозай розэ вошнь карчјариш. Кьеэм ьзѣт рькэт карчјэр i mort ponda i poda ponda. Інкаез әммеznьсэ оштэмән кьvзэнь.

Кьз olim озьк.

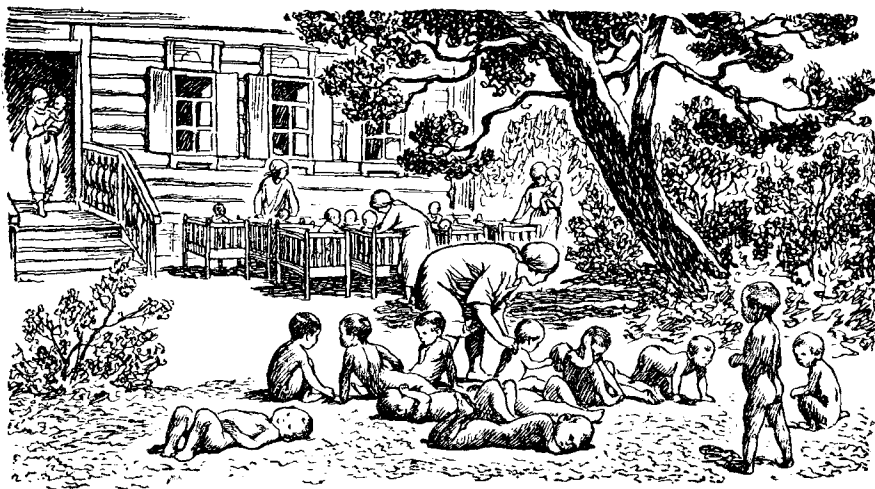
Komi оѣирьс озьк вэлисэ грап Stroga-нов увтьн. Вьдэс вэррес, бурзьк муvизьс вэли Stroganov кинь. Узалиш крешшана кинь вэлисэ токо вeregдор grivaes. Медвь ьекь-нь турунсэ, ковшис кэртмаvнь грап prikas-ськкеzлиш vizsэ.

A кьз узэtlэма грапьс. Кэркэ stroitэ-маш Kuvinskэj завод. Kirpiч керан завод-dez вэлэмаш Јэгьн. Kuimdas vit kilometra Kuvaшаңас.

Граплэн prikassьккеz әктэмаш kajэтльнь

kirpiçsə Jəgşis gozumnas. Təlegaes seki
 abu vələmaş. Ыд керкуə puktəmaş kajətnь
 şo kirpiçən. I vot gozumnas guzgəmaş mu
 kuzas doddezən Kuvəəz.

Vələma Sabur dərənəbn ətik kreşşanin,
 nikolajevskəj soldat. Suəmaş Petuk solda-
 tən. Sılən abu vələma vələs. A Kuvəə şo-
 rovno kolə şo kirpiçsə kajətnь. Sija podən,
 kotomkabn kajətləm Jəgşan Kuvəəz şo
 kirpiç.

Jaşli.

Uməl vəli ozyk mammezlə çələdən.
 Naç-brəs kolə kernь, kolə ЫВ вьlə munь,
 a setən uçət kaga. Ne soça mammez siz ker-
 lisə. Jestətças asьvnas. Zьvkasə kaganas
 spina vьlas da şəras ЫВ вьlə. Setçin ləşətas
 laştanşor. Vundь, ьekiş da kagatə dəzirajt.

Вьдсән әни мәднәз. Кәлхәзән ем јағи.
Јағиын нәтәдәл пестунәез. Мәмлә нәм тәз-
дәшнә узәликә. Кәгә сьлән јағиын, кьтән вь-
әәм гәгәр.

Çeładşә јағиын вердәнә әтик кәддәзә,
çasъez şerti. Şojanъs kagalән ne ozza moz
sәskәм nаn, a jәv, kasaok. Вьд çeładlән
aslas sәstәм olpaşok.

Јағиын çeład ponda una вьд çuzәma
çaçaes. Kәdija kokjъlas çeładokъs, orsә вьд
çuzәma orsannas.

Bur јағиын çeładlә.

Kaga onmәştan şylankъv.

„Uz-zә, menam dona piәj,
Musa, әmiz tuş.
En-zә gorzъ, şәlәmsәрәj,
Uz-zә, kaga, uz.
Ajъt srokkez kuza вьdmis,
Pәt nekәр ez vәv,
Jәzъn pьr sija uzavlis —
Tulъs, gozum, tәv.
Lok kulakliş әr kьnәmsә
Tьrtis ajъt pьr,
Sodtis sьlә zepjas şәmsә,
Nаn—suşekә tьr...
Eta kad vazъn çulalis,
Srokъn on-qi ov:
Gaza, jugъt lun paşkalis...
Çәv-zә, kaga, çәv.

Əni menam te kolxožnik,
Loan kommunar...
Бввез вьлэ, гэрнь, кэзнь
Traktor petas — şar.
On te pondь, кьзи mijə,
Pesнь asşit вьн,
Сьмда уз нуэтнь kijən...
Uz-zə, setər şin.
Una pələs uzə petas,
Şakəj masina,
Gorən govk gəgər paşkalas,
Kerşas uz una...
Əti mort uzaliş tenə
„Sola peļ“ oz su,
Uz-zə, jagəd tuş te menam,
Lu-lu, lu-lu, lu...“

Çup okьstis zonsə mamьs,
Asşis musa tor,
Da vəra gьtçətnь pondis:
Şurtə laţtan şor. •
„Naţьn вьdmisə aj-mamьt,
Ez pož oşнь tuj,
Pьнь skolaə mijanlə
Ez-ed seki tuj.
Əni tujьs tenьt oşta,
Açьt med en əs;
Etə tuj uzaliş voştis,
Ajьt pessis eəe.
Loktas kad, kər вьd mi вьльн
Loas sovet vlaš.
Вьdmь çozzьk, lok burzujkət

Jonzъka тьскаш.
Вьд узалиш жьзкэт муннь
Pondan te ozlan,
Ti вьд му пашта коммуна
Dorat — loas saң.
Seki вош, мьј tenъt kolə,
Novjъ, шoj da ju...
Uz-zə, menam dona zonəј,
Љu-љu, љu-љu, љu!“

Vašil Mikov.

Kolhoz-рър zazytoщnej olanə.

Mijan kolhoz çulaləm voən petis ьзът
povedaezən. Urozaj məјmuša vo шərti una-
ən ьзътзъk.

Kolhozņiklə шurə kьkјamъs kilogramən
uzlun ponda.

Kuim kilogramən вьд uzlun vьlə dənzə
sogdi ढaңən.

Eməш kolhozņikkez, kədnija poluçajtisə
kьk tonnaən sogdi ढaң.

Em ьзът doшtizenņo i poda vəditəмьn.
Jəla məs fermaьn poda sodis. Vajətisə fer-
maə jəla rodiш məssez. Jəv plansə gosudar-
stvolə kolhoz tьrtis ढoљ təlišən oзъk. Fer-
maiš jukalisə višə kolhozņikkez kolasьn
uzlunnez шərti.

Kolhozьn organizujtisə porш vəditan fer-
ma, zozog vəditan ferma.

Revoluciaəz, kər mijə unazьksə uzalim

kulak pələslə, nañ mijan tırmıvliş toko janvar təlişəz. Eta təlişşan mijə jurnıməs şujıslim viliş bogatto kavalalə. Boşlim nañsə ɤekişəm, vundəm uvtə. Siz voiş voə.

Sovet vlaş petkətis kulak kavalalışis. Kolxoz-pır mijə loktam zazıtoçnəj olanə.

Kolxoz mijan bolsevickəj, a kolxoznik zazıtoçnəj.

Vasətam kolxozış kulakəs.

„Viş tuj“ nima kolxozın kuim brigada. Bıd brigadalən aslas vəv koçusna. Kık brigadaın vəvves, kızı galkaokkez, volkıtəş, gənyş şvittalə. Kuimət brigadaın luniş lunə vəvves uməltçəny. Sımda-zə, kızı i mədik brigadaezın vəv jurə şetəny turun, zər, a vəvvez oz zoralə.

Kazalis etə predşedaşel, eəktis brigadirlə şleditny koçuk şəryn, oz-ja sija şojansə guşav. Brigadir şinməny şleditə koçuk şəryn. Çulalis lunməd. Nem oz poz kazavny uməlsə koçukliš. Vəvvezliš şojan nekıtçə vokə ez inđy. A vəvves esə uməlzıkəş loisə. Bıdəs gənyş eakıltçis da şədətis. Vəvves jurrezınyşə əsətəmən pondisə vetlətny.

Kıkdas vit vəv kolasiş toko kıkjamıny vəv vizıvzıkəş.

Pondis koçuk noraşny brigadirlə. Vəvves-pə menam nəzdorovəjəş. Toko kıkja-

мъс вѣв здоровѣш. Пондис советуйтнъ бригадирлѣ вувзавнъ согалиш вѣввезсѣ, њето везнъ.

Газтѣммис бригадир. Тѣлиш вѣрти кѣзан кад. њем и вайтнъ вѣв вувзалѣм јѣлиш. Сиз-зѣ и везнъ етѣѣм зенѣт кадѣ.

Локтис бригадир правлѣнѣѣѣ, товкуйтнъ предшѣдатѣлкѣт. Шурѣта рѣрѣстис правлѣнѣѣѣас колхозѣник Фјодор. Пондис горѣн вишташнъ:

„Мъмда ме бригадирлѣ вайтли, мъша Ороѣнѣс оз ков руктнъ коѣукѣ. Вот ѣни ѣувуйтѣѣ, кѣѣѣмѣш вѣввѣс. Кѣинѣс мъмда ен верд, сја ѣо вѣрѣ визѣтѣ. Сиз-зѣ и Ороѣѣ“.

—Мъј сеѣѣмъс, мъј, виштав,—горѣтѣис предшѣдатѣл.

—А мъј? ѣддѣн китрѣја сетѣн керѣш. Кѣкдас вит вѣв коласѣн кѣкјамъс вѣв тѣскашѣнъ. Мукѣдъс вѣдѣс рамѣш. Визѣта тѣн асѣвнас, кѣз Ороѣѣ вѣввѣзсѣ јукталѣ. Кѣкјамъс вѣлѣс дѣвкисѣ јукмѣс дѣнас. Мукѣдъс вѣрѣшѣѣ да вокшѣѣ ѣоззалѣнъ. Јѣстисѣ јунъ медозза вѣввѣс, кѣз пондис Ороѣѣ рѣѣтнас ѣвтнъ, рјаксѣнъ. Сиз мукѣдъс јутѣг и кѣјисѣ. Сек ме кѣзали, кѣтѣн ѣѣладноѣс, мъѣа вѣввѣз сѣ коѣуснаѣн умѣлтѣѣнъ.

Тѣлун оз асѣвнас мунѣ вѣв кѣртѣѣ. Визѣта, турунсѣ ѣаркѣм ѣтик ѣукѣрѣ (грудаѣ). Дас вѣв гѣгѣр ѣѣѣнъ, а мукѣдъс вокѣн сулалѣнъ. Кѣдѣја рѣслишѣс ѣивѣтѣѣнъ, сѣ вѣлѣ ѣѣишѣс лѣгѣн дѣвкѣнъ. То кѣз вердѣ Ороѣѣѣт вѣввѣзсѣ.

Предшѣдатѣл бригадиркѣт сек-зѣ реситисѣ

çаркьнъ Ороңсә коңукиş. Pravleңņo suvtätis vopros kolxoznej sobraңņo vьlä çаркьнъ Ороңсә kolxoziš. Ороңлән aslas oзъьк vә-lisә ñoļ vәv, vizis strosnej.

Vladimir İliç Lenin.

(Ivanov raboçajlән vişt).

1. Mьjә velätis Lenin.

Vazьn etija vәli. Uzali me sek Peçerburgьn fabrikaьn.

Рьris әтрьriş me дьнә zavodiş jort da korә menә raboçәjjez sobraңņo vьlä. Me muni.

Kәр mijә loktim, setçin vәlisә kuimdas mort gәgәр-ңi. Unaәs me eg tәd. Ne vььn mьgәra mort, jurә teçәmән, baitis:

— Tijә еьgjalat, a tijan uzlән kәzainnes bogatşalәнь. Kolә vasәtnь carsә da bogatşosә i vlaşsә voşнь as kiә. No кьз mijә pondәtçam etijә kernь ñedruznәja, sek nem oz pet. Raboçәjjezlә kolә әtlaaşнь. Mijanlә kolә kernь jon raboçәj partia. Partia pondas veşkәtlәнь raboçәjjez revoluci-onnej dvizenņoән. Toko sek mijә i vermam.

Şь şettәg, vñimaçelnәja кьvzisә raboçәjjez. Me аçьm, кьз кьнми mestaam. Me vezәrti, кьз mijanlә viştalәнь utlannәj tuj.

Sobraңņo vәrьn me tәdi, etija vәlәм Lenin jort.

2. Verməm.

Leñinkət pantaşəmbs menə vьdsən məd-
kodşətis. Me pondi vovльнь raboçəj kru-
zokkez vьlə. Setçin tədmali me Leñinliş
velətəmsə da gizşi parçiaə.

Raboçəjjes ra-
dejtisə Leñinsə.
Sija mijan vəli
medbur drug da
jort. Kapitalissez
sijə şinnanьs ez
a33ə.

Car dьrni Vla-
dimir İllic puka-
lis tьrmaьn: Ёs-
tьlisə sijə Şivirə
ssьlkaə. Med ne
sedнь car palaç-
çez kiə, sьlə kov-
şis pьssьнь gra-
nica saja. I setçinşan sijə veşkətlis raboçəj
dvizennoən.

1914 voə pondətçis vojna. Una oşirəs vi-
jisə, strəjdisə. Vladimir İllic ne ətrьriş gra-
nica sajšan viştavlis:

— Dugdətə vojnasə. Vojnaьs kolə toko
vogattolə. Kolə bergətnь oruzjosə aslanьm
kapitalissez vьlə.

Loktis 1917 vo. Ez lo sьşşa tьrpennoьs
raboçəjjezlən da kreşşanalən. Levtişisə ni-
ja ətlanь kreşşanakət da vasətisə carsə.

Şperva vlaşs vuzis burzuazia kiə. No çoza bertis granica sajiş Lenin. Lenin da bolşevikkes partia veşkətləm uvtn 1917 voə oktab təlişn raboçəjjes vasətisə kapitalis-sezsə. Nija boştisə vlaşsə aslanb kiə da organizujtisə sovettez.

Sovettez strana juralişən suvtis Vladimir İlliç Lenin.

3. Leninəg.

1918 voə klassovəj vraggez şəkəta ranitisə Leninsə. Vladimir İlliç veşkəlis. No strəjdə-mbəs da ызт узьs mirn pervəjša sovettez strana veşkətləmbn Vladimir İlliçliş zdorov-josə orətisə. Medbur vraççes ezə vermə veşkətnь raboçəj klasliş radəjtana vozdsə.

Kuimdas vo peşşis Vladimir İlliç uzaliş-sezəs mezdətəm ponda. Janvar 21 lunə 1924 vobn Lenin ez lo.

Leninəs zəvan lunə əddən ызт gorjo da peçal tədçəm ponda omən strana pašta vit minuta kezə suvtis dvizençobьs. Suvtisə po-jezddez, tramvajez, avtomobillez. Dugdisə uzavnь masinaez.

Vit minuta nuzvyla goralisə zavod şvis-tokkez.

Traurnəj znamjoez vььn vəli gizəma:

LENIN KULIS, NO LENINLƏN DƏLO OLƏ!

Leņinlā.

Ok, ņe sondi lezçis mijan
Бэйт вэр сајэ рѣтнас,—
Kulis Leņin, kuis mijan
Dona mort bur šələmnas.

Sija pessis, lovsə puktis,
Doris jəzlə bur olan.
Uzališlā tujsə oštis,—
Pondam munņe jugtlan.

Mijə keram, mьj pondētis
Jugt tujə petkətiš.
Pondam ovņe, kьz velətis
Mijan dona velətiš!

M. Lixačov

Iošif Vissarionoviç Staļin.

Kin oz təd Staļin jortəs? Staļinəs tədə вѣд-
дэнь омэн strana pašta. Staļinəs tədə вѣд-
сэн mirьs.

Staļin jortlən ņimьs Iošif Vissarionoviç.
Soġmis sija 1879 voe. Aļьs sьlən vėli rabo-
çəjən. 1898 voe Staļin jort gizsis partiaə
da pondis nuətnь revolucia ponda pessəmsə.

Staļin jortəs unaiš arestujtlisə da ьs-
tьvlisə ьлн krajjezə. Sija pьssьvľis sььlka-
iš da viliš kutçišľis uz berdə.

1917 voe Staļin jort bertis sььlkaiš da

ətləbn Lənin jortkət pondis nuətnə Oktab
kezə ləşətçan üz.

Komunıstıçes-
kəj partia pır
suvtətlis Staļin
jortəs medbət
da otvetstvennəj
posttez vılə.

Staļin jortb
grazdanskəj voj-
na kadə vəli
medopasnəj front
uçastokkez vıbn.

Fronttez vıbn
sija organızujtis
da jonmətis vo-
jevəj vınsə Gərd

armialış. Sıbn eməş medbət vojevəj
nagradaez—Gərd znamjolən kək orden.

1922 voşan Staļin jort VKP(В) СК-lən
generalnəj şekretar. Staļin medbur velətçiş
Ləninlən. Sı veşkətləmən mijan stranaıb
uspesnəja stroitə socializm. Staļin—omən
mir pašta raboçəj klasslən vozđ.

Strojkaez vıbn.

Кылат, кыз стrojкаыс мунə,

Реҗып кыз каттишə зык.

Камгə çер сы una, una...

Поҗлашə сук cement вьг.

Şyləň çerrez,
Golğəň kerrez—
Pukşə rjad vylə rjad,
Loktis stroitçan kad...

M. Lixaçov

Elektrifikacia.

Elektriçestvo — əddən ызьт vьп. Sija bergətə masinaez, kьskalə berşa şəkьtsə, lontə gorrez, şetə jugьt. Şelškəj kəzajstvoьп elektriçeskəj dvigačellez kьskaləň pluggez, vundan masinaez, vartəň, pes pilitəň, kolodeçiş va levtəň i s. oz.

Elektriçeskəj vьпьs dontəmzьk, uezeli par da mədik uzalan vьп. Elektriçeskəj stanciaez stroitşəň setçin, kьtəň em dontəm lontan — torf, kamennəj ugoľ. Stroitəň stanciaesə i vaez dorьп. Vəbslən vizьvtan vьпьs bergətə masinaez, kədnija sedtəň elektriçestvosə.

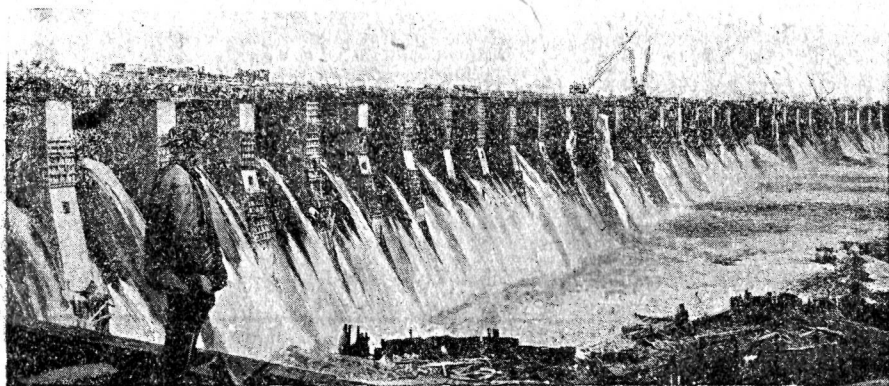
SSSR ponda elektriçestvolən əddən ызьт znaçeņņoьs. Mijanlə kolə eəktьň elektriçestvo vьпnas uzavň una şo, una şurs masina, uzavň mijan kəzajstvoьп.

Mijan stranalən elektrifikacia etija zavet Vladimir İllic Leninlən. Sija baitis, elektrifikacia-pə mijan ponda em tuj komunizmə.

Esə 1921 voə sovetskəj pravitelstvo keris SSSR elektrificirujtan plan. Etija plan şerti mijan SSSR-lə das-dasvit voən kolis

stroitnъ una elektrikeskaj stanciaezsə. Stro-
itçisə seeəm stanciaez, kьz Volxovskaj,
Dņeprovskaj i una mədik stanciaez.

■ Parçialən dassızimət Vşesojuznəj sjezd
petkətis reseņņo, kəda şərti məd pjañilet-
kəbn loasə stroitəmaş 79 rajonnəj stancia.

Dņeprovskaj ploçina.

№ kolasiş mijan dьnşañ matьn stroitşə
Peremskaj, kədalən vьnьs loas 310 şurs
kilovat. Siz mijə pьrtam olanə V. I. Leņin-
liş zavetsə.

Volxovskaj elektrostancia.

Poroga da suma Volxov ju bereggez
dorət ңuzaləm pemyt dєrevnaok. Gəgər
koņeçtəm vərrez.

Ñevazьn esə, nojav təliş pemyt ojjezə,
şviççalisə biokkezən kəin şinnez. Pьdьnojən
kəinnezlən unçaləmbьs şələməz jizis. Per-
napasaşlis dєd gor vьlьn, da sь verdə ze-

l̄tzyka zmitçis syl̄n nuçok. Əni d̄ed̄s nuçoknas oz̄ k̄yl̄ s̄yssa k̄ainnezliş uñçal̄ms̄.

Popereg va kuzas vodis pločina, kuzanas 350 metra da paştanas 12 metra. Əd̄d̄ən ызт̄ v̄n̄n̄ v̄ās̄ viz̄vt̄ pločina vevd̄er̄et̄ da uş̄ ul̄ 12 metra v̄lȳnaşañ. V̄ās̄ piž̄a berḡet̄. Piž̄ikas vartç̄n̄b̄ va ḡbes Volxov jul̄n̄.

Çask̄yt̄ on̄n̄ uz̄ 3or d̄ed̄ etija va sum uvt̄n̄.

A nuçok oz̄ uz̄. Sija uzal̄ ədd̄ən ызт̄ da vas̄ek̄ zdan̄ç̄n̄b̄. Etija zdan̄ç̄n̄b̄s̄ kuim suvda, k̄yk̄ vas̄nān̄, 45 metra v̄lȳn̄anas. Etija zdan̄ç̄n̄b̄n̄ Volxov ḡbesl̄n̄ v̄n̄b̄s̄ p̄artç̄ā eļektriçesk̄oj̄ tok̄ā. Etija tok̄s̄ aslas v̄n̄n̄ vermas vez̄n̄b̄ ətik̄ miļlon̄ k̄yk̄şo şurs ḡbriş̄ ravoç̄aj̄s̄.

V̄er̄ zap̄t̄n̄b̄.

Asja oj̄. T̄eliş̄s̄ v̄lȳna levtiş̄əm̄ d̄erevnā vevd̄er̄ā. Kerku korominnaez̄ rovno v̄er̄etç̄n̄b̄, v̄dm̄n̄b̄ t̄eliş̄ juḡyt̄ uvt̄n̄. D̄erevnā saj̄n̄ viz̄zez̄ v̄l̄et̄ k̄zī ətr̄briş̄ ol̄s̄yst̄əm̄ şviţtalanā t̄evşā l̄m̄. Viz̄zez̄ saj̄n̄ ş̄ad̄ viz̄ā Mikuv̄ ras. As̄yl̄s̄ ыrk̄yt̄, ş̄tenaes̄ sov̄k̄et̄n̄b̄. Velva v̄las̄ j̄b̄s̄ muek̄et̄ā toko potlaş̄ā.

Ŋozz̄əvtis̄ ḡəḡer̄ brigadir̄ Mikaj̄ da dumaj̄tis̄:

—Buri asıv ta!un kajnı Velva jıla.—Su-
rıta munis brigadir koıuk ordə. Eəktis vən-
vezsə verdnı. Açıs gortə munikə pırbıslis
esə kık kolhozınik ordə, sajmətis niyə, med
ləşətçisə oızık petnı. Eəktis sajmətnı i
mədikkezəs.

Asıbıs esə ezna brezitçı, a brigada
ovoız ıolıdas vit vələn vərzətçis tujə.

—Te, Mikov, oızas lez Bulankotə.

—Eməş vıdənnıns?—gıcrətçis brigadir.

—Vıdəs, vıdəs,—gorətis ətik.

I petis dırevnıaış ovoız.

Kajlis uzavnı brigada kuim ıedəl. Bri-
gadir vıd asıv şleditis, kık kolhozınikkez
vənvez dızırajtənlı, kık ləşətçənlı uz vıla.
Lunşa normasə koknıta tırtlısə. Kuim ıe-
dələn kerisə vırsə ıol ıedəlşa norma. Esə
kıkış kajınlı, i voşa vərzaptan planı
nınlən tıras.

Udarnəj brigada.

Vər gьmalə
Asja kadə.
Omən potə
Suvk da sovк:
Von udarnəj
Sen brigada
Çapkə dьnşis
Bьt govк.

Uv orlalə
Riz da riz.
Lьm pьrkalə
Bьtте piz.
Sujjə, sətə,
Voļə ker.
Nьv orətə,
Tringə çer.

Ivu Ştepkо.

Sovettez.

Oktafskəj revoluciaəz mijan stranaən komandujtisə pomessikkez da kapitalissez. Медьзьтс нь вьльн вəli car—pervəj kapitalis da pomessik Roşşiaьн. Kapitalissezlən da pomessikkezlən zakonnes пьрбтисə ra-voçəjjezəs da uzaliş kreşşanaəs.

Partia veşkətləmən ra-voçəjjes uzaliş kreşşanakət ətlaaşəmən kerisə Oktafskəj revolucia. Boştisə as kianьs vlašsə.

Omən mijan strana pašta pondisə orga-nizujtçьнь voļsevickəj sovettez.

Sovettez-pьr uzaliş oğirьs pondis pra-vitнь stranaən. VKP(B) veşkətləmən sovete-s loktisə əddən ьzьt povedaezəz omən strana pašta promьslennos, şeļskəj kəzaj-stvo da kulturna levtişəmnь.

Вəрjьнь da lonь вəрjəməş sovettezə ver-məнь toko uzaliş oğir.

Kulakkezlə, poppezlə da spekułanttezlə
avı mesta sovettezın.

OZZYK olim.

Ozzyk olim busın, saın,
Kıştim luniş-lun şınvaez,

Bura gorzim.

Zənik ətərə tojlalas,

Balıçaezət kьskalas:

İnkət „orsə“.

Siz mi, çuddez kьzi olim,

Jəz kolasə petnъ polim,

Naşın vьdmim.

Bogaţtoьs çeraņvezjə,

Kьzi çorьt stalnəj gezjə,

Kərkə sedim.

Revołucia gьmalis,

Carliş tronnezsə pərlalis—

Sondi petis.

Mi svoboda kiə voştım,

Kniga əddən şınnez oştis

Da velətis.

Əni ogə kolççə vərə,

Oşkalamə ozlaņ gorən—

Sajmis muьs.

İnka dolьta lovzişis,

Şəkьt olanış mezdişis,

Loktis tulьs.

Şınva dugdis əni petnъ

Şələm orsə, gotov potnъ,

Əm şeralə.

Delegatka mijə bərjam,

Sija inka bura dorjə,

Tuj mьççalə.

Gəgər viłmoz əni petə:

Inka uzalə sovetyn —

Olan dorə.

Uməl vazşa kad çulalis;

Gərd jugəra lun paşkalis —

Ozlañ korə.

M. P. Likaçov.

Sovetskəj sojuz—uzalişşezlən şemja.

Omən Sovetskəj sojuz pašta oləny 160 nacia.

Oləny mijan Sojuzyn totara, baskirrez, ukrainəççez, jevrejjez, komiez i una mədik oñir.

Sovetskəj vlaş mezdətis enijə oñirsə carən nьrьstəm uvtiş, carən grabitəm uvtiş.

Sovetskəj vlaş bьdəs oñirresə keris ətkođ pravaezən. Sija otsalə oñirrezlə levtьnь aşşinьs kulturnasə da kəzajstvosa.

Komi okrug.

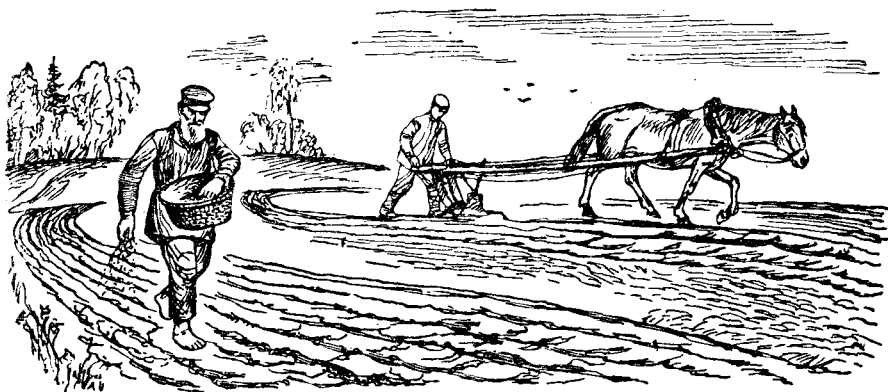
Car dьrni komi oñirlə ez vəv mədik nım, kьz toko „sola peł“. Komi oñirьs aşşə puktis uməl mortən. Kupeççes da verşa spekulanttez bьdnoz şeralisə komi oñir vьlnь, mьla komies ez kuzə şornitnь roçən.

Komi oțir revoluciaez olis əddən uməla da pemyta. Skolaez vəlisə toko vološsezьn. Derevņaezьn vəlisə cerkovnəj skolaokkez, kьtən unazьksə velətisə ponomarrez, kədnija așnьs nem ezə tədə. Bьd skolaьn medbura velətanaən lьddișșis zakon bozzəj, kədija pemdətis çeladliș jursə da munis panьt naukalə.

Kəzajstvo levtəm jьliș jeeə vəli vașnьs, ez vələ masinaez. Rałņika gər lьddișșis naņən verdiș.

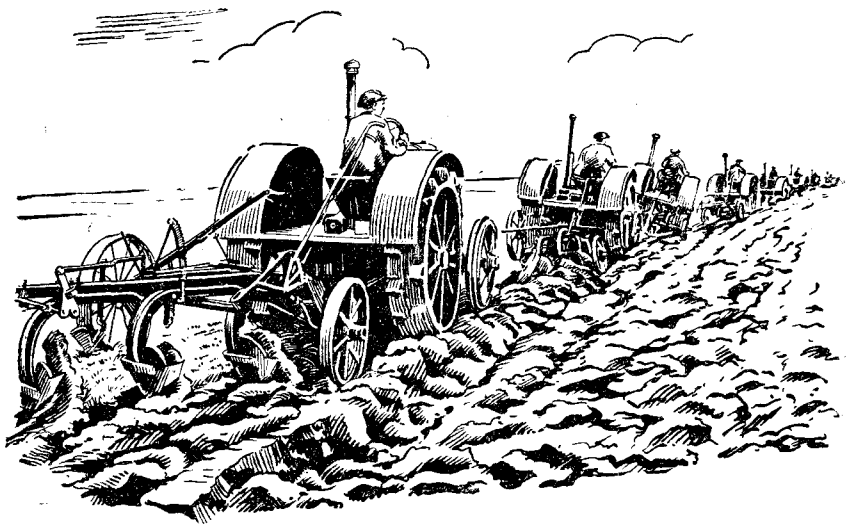
Urjadņik, pristav, grafskəj prikassikkez komandujtisə komi oțir vььn.

Revolucia sajmətis i komi oțirəs. Ŗetis pravo organizujtçьnь aslьs okrugə. Komi oțir əni oz lьddь așsə uməl oțirən. Suvtə ordçən mədik naciaezkət SSSR-ьn da levtə așșis kəzajstvo da kultura.

Rałņika gərsə omən okrug pașta vezis plug. Vartan dubeç tujə lois vartan masina. Traktora-masinnəj stanciaez gərəm-

şaň suşekə şu puktıtəz uzalənb sloznəj masinaezən. Eməş lon zavoddez, uzalənb

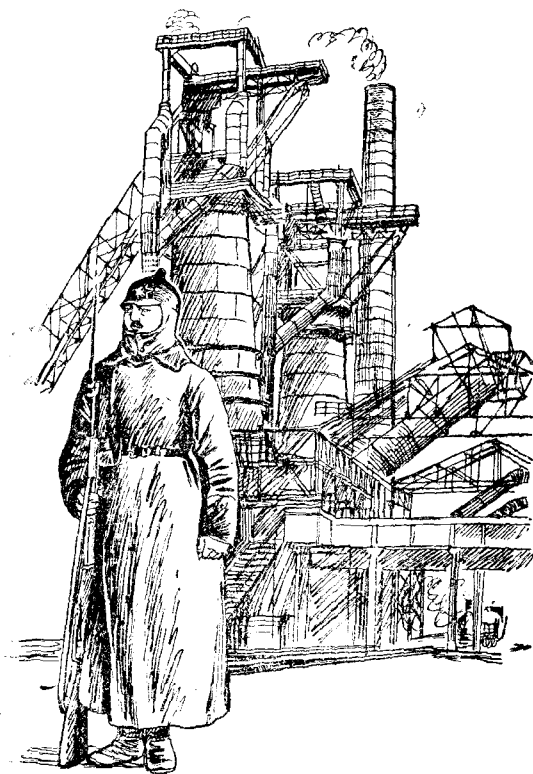
jəla fermaez, vikeran zavoddez. Nełki i vərə p̄risə v̄na masinaez: organizujt̄cis Velva j̄lȳn traktora baza. Okrug pašta da kərttuj d̄bnəz gurətənb avtomobillez.

Pervəj stupəñ skolānb v̄bdsən kutim skolānb velətçan goddezşa çeladəs. K̄kdasşa una şerednəj skolaez. Vit texnikum. Loktan godə ləşətçam omən okrug pašta kutn̄ çeladsə şerednəj skolaən.

Komi uzaliş oñir aslas okrugən suvtə ordçən oz̄bn muniş rajonnezkat i kulturaən i kəzajstvoən.

Leçyta şin vizam.

Mijə keram viļ olan. Mijə stroitam v̄na industria. Mijə zorətam şelškəj kəzajstvo.

Mijə peşşam
mir ponda. Mijan-
lə oz kov nek-
eəm as uvtə voş-
təm.

Mədik strana-
eziş kapitalissez
аззəнь, кьз mijə
munam ozlañ.
Etija nijə povzə-
tə. Nija poləнь
revoluciaiş asla-
ньs stranaezьn.
Nija gotovitəнь
mijanlə vojna.

Mijə vojna ke-
zə gotovəş: mi-
jan krepyt, vьeə-

ma, vooruzitəm Gərd armia.

1929 voə kitajskəj generallezlən vojskaes
mədik stranaeziş kapitalissezən uskajtəmən
peslişlisə uşkətçьvльнь sovetskəj granica
vьlə. No Gərd armiaьs şetis vьeəm padmət
kitajskəj vojskaezlə da puktis koneç enija
uşkətçəmmezlə.

Əni mijan armiaьs vooruzitəm esə vur-
zьka. Sija çorьta sulalə SSSR-liş məd pjañi-
letka dorjəm ponda.

„Kok pьdəs paşta jəz muьs mijanlə oz kov,
no i aşşinьm muşə, ətik versok aşşinьm
muşə nekinlə og şetə“.

STALIN

Kapitalişticeskəj stranaezyn.

Mijan SSSR-yn raboçəjjez da bydəs uzaliş oñırıs ozlañ suryta munəmən stroitəñ socializm.

Bydsən mədnoz oləñ uzalişsez granica sajn. Setçin fabrikaez, zavoddez, muys torja kəzainnez-kapitalişsez da pomessikkez kın. Raboçəjlə setçin nekytçə vostişny, sylə kovşə uzavny aslas vraglə—kapitalislə. Zarabotoksə raboçəjliş dugdyvtəg kapitalişses çintəñ.

Kapitalişticeskəj stranaezyn kəzastjvoys uşə (nylən krizis). Setçin unaəş pədnaləm fabrikaez da zavoddez. Setçin əddən una uzaliş oñırıs ızteğ. Mijan nemymda avu ızteymıs.

Kreşşanaı oləñ kapitalişticeskəj stranaezas əddən uməla. Nija rozoritşəñ da şurəñ pomessik da kulackəj kəzajstvo kabala ıvtə.

Raboçəjjes da uzaliş kreşşanaı burzuazai nırbstəm vylə suvtəñ panıt zavasfovkaezən, revolucionnəj demonstraciaezən da levtişəmmezən. Nija gotovitçəñ komunisticeskəj partia veşkətləmən çapkyñ kapitalişticeskəj vlaşsə. Omən mir pašta uzalişses velətçəñ SSSR-şan, kəz kolə peşşny burzuaziakət da nijə vermyñ.

ALFAVIT

A a B b C c Ç ç E e D d

A a B b C c Ç ç E e D d

Đ đ E e Ə ə F f G g I i

Đ đ E e Ə ə F f G g I i

J j K k L l Ľ ľ M m N n

J j K k L l Ľ ľ M m N n

Ń ń O o P p R r S s Ś ś

Ń ń O o P p R r S s Ś ś

Š š T t Ť ť U u V v Ъ ъ

Š š T t Ť ť U u V v Ъ ъ

X x Z z Ž ž 3 3 3 3

X x Z z Ž ž 3 3 3 3

Цена 45 коп.

Переплет 40 коп.

Ф. А. ТУИЦЫН да А. П. ТУПИЦЫНА

Б У К В А Р Ъ

ДЛЯ ШКОЛ ГРАМОТЫ

На коми-пермяцком языке

5113